Camelia Stan

PREDICATIVUL SUPLIMENTAR ÎN ROMÂNA VECHE

Examinarea unui corpus (restrâns) de texte reprezentative pentru limba română veche, din secolele al XVI-lea–al XVIII-lea, a pus în evidență numărul mare al construcțiilor cu predicativ suplimentar şi varietatea lor sintactică.

1. TIPURI FORMALE DE PREDICATIV SUPLIMENTAR

Predicativele suplimentare cele mai frecvente, în toată epoca veche, sunt cele exprimate prin adjectiv (**1.1**), prin nominal însoțit sau nu de o prepoziție „a calității" (**1.2**) sau prin gerunziu (**1.3**). Nominalele construite cu alte prepoziții (**1.4**) sau fără prepoziție (**1.5**), infinitivele (**1.6**), adverbele (**1.7**) şi propozițiile – conjuncționale (**1.8**) sau relative (**1.9**) – au apărut mai târziu ori au avut o utilizare mai limitată.

1.1. Adjectivul (inclusiv cel participial) predicativ suplimentar care permite (formal) introducerea copulei (fiind astfel interpretabil, subiacent, ca nume predicativ) este atestat încă din secolul al XVI-lea.

(a) Era frecventă construcția în care cele două predicate semantice – predicatul secundar/suplimentar (adjectivul sau grupul adjectival) şi cel principal (verbul) – sunt semantic coordonabile:

> ***veseli*** *să întrăm întru întâia deschidere a țineriei* [*postului*] [= *să intrăm fiind* (*şi să fim*) *veseli*] (Coresi în TDRG s.v. *vesel*);
>
> *amu scăpat de la tătarî* ***tăiatu*** *şi* ***plenu de viermi*** [= *fiind* (*şi eram*) *tăiat şi plin de viermi*] (DÎ, XIV, testament, *Ilfov, [1595–1625]);
>
> *s-au întorsu* ***slobodzi*** *la casele şi la oamenii săi* [= *s-au întors fiind* (*şi erau*) *slobozi*] (DÎ, LXXXIX, mărturie în procesul lui Petru Şchiopul, [Moldova] *Polonia, [1593]: 2r);
>
> *de va muri* ***nebotedzat*** [= *fiind nebotezat*] [...] *feciorul de va naşte* ***bolnav*** [= *fiind bolnav*] (Prav. 1581: 208v).

Unele combinații s-au fixat ca formule:

> *Dumnezeu să vă ție* ***sănătoşi*** (DÎ, XVIII, scrisoare, *Târgovişte, [1599]: 2r);
>
> *Şi afle aiasta scrisoare a mea* ***sănătoş*** *pre domneavastră* [= *fiind* (*şi să fiți*) *sănătoşi*] (DÎ, CXIV, scrisoare, *Bistrița, 1600: 1v); cf. *să vă găsească sănătoşi*.

Tiparul este bine reprezentat în texte variate regional şi stilistic (cărți bisericeşti, pravile, acte, consemnări ale unor mărturii din procese de judecată, dar şi scrisori). Contextele sunt apropiate de exprimarea orală şi putem presupune, astfel, că tiparul era folosit în vorbire.

BDD-A606 © 2009 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 12:42:08 UTC)

(b) De asemenea, este atestată (în documente originale) construcția cu verb însoțit de reflexiv: *Giva* [...] *au înşelat* [...] *şi* ***înşelătoriu*** *pururea s-au arătat* [= *el s-a arătat* (*pe sine*) *a fi înşelător, el a arătat că* (*el*) *este înşelător*] (DÎ, LXXXIX, [Moldova] *Polonia, [1593]: 2v).

(c) Adjectivul predicativ suplimentar apare şi în alte tipuri de structuri, amalgamate sintactic: *să te văz* ***sănătos*** [= *să te văz şi să fii sănătos* sau *să văz că eşti sănătos*] (ISN, LIV, [Transilvania], 1725: 93).

1.2. Numele cu/fără prepoziția „calității” era utilizat cu funcție de predicativ suplimentar, în mai multe tipuri de structuri.

(a) Predicativul suplimentar cu sensul „în calitate de, cu titlu de”, exprimat prin nume nearticulat, fără prepoziție, este atestat din secolul al XVI-lea. Textele sunt variate regional şi stilistic:

Eu am avut ***nepot*** *pre Nen şi pre Lăpădat* (DÎ, II, zapis de vânzare, *Gorj, 1563–1564);
Fiind cumpărată această ps[*altire*] *şi dată* ***pomeană*** *besearecei* (DÎ, LIX, însemnare, *Galați, 1570–1571);
să dea [...] *60 florinți* ***birşag*** (DÎ, CXI, înştiințare, *Braşov, [1587]);
ceia ce şi-l ia ***fecioru*** *sau iaste căce că şi-l ia* ***fecior*** (Prav. 1581).

Tiparul era productiv în epoca veche, fiind înregistrat, relativ frecvent, şi în secolele al XVII-lea–al XVIII-lea:

să-l rădice pre dânsul ***domn*** (AB 276);
ei să vândură ***robi*** *turcilor* (Let. C 171);
să-l avem ***Domn*** *şi* ***stăpân*** (ISBD, LXXVIII 2, Craiova, 1786: 112).

(b) Construcțiile cu nume (nearticulat sau articulat în prezența unei determinări) precedat de *ca* sunt, adesea, ambigue, în textele din secolul al XVI-lea, dar şi în cele ulterioare – ele exprimă o semnificație aflată la limita dintre valoarea „în calitate de” şi valoarea comparativă:

spui domnietale ***ca mai marele*** *miu* (DÎ, I, *Scrisoarea lui Neacşu,* *Câmpulung, Argeş, 1521: 1r);
Mă fecĭ cătră dânşii ***ca om*** *ce n-aude* [= *mă* (*pre*)*făcui ca* (*fiind un*) *om...*] (Dosoftei în DA s.v. *face*).

O particularitate sintactică veche este folosirea substantivului articulat, fără determinări:

cealea ce clevetescu voi ***ca rreii-făcători*** [= *vă clevetesc pe voi ca fiind voi răii-făcători* sau *ca răii-făcători*] (CV 78r/4–6);
De să nu ne ştinre de voi chinuiască ***ca ucigătorii,*** *sau* ***ca furul*** *sau* ***ca rreu-făcătoriu*** *sau* ***ca un striiru-iscoditoriu*** [= *ca fiind voi ucigătorii...* sau *precun...*] (CV 80v/14–81r/4).

Elementul *ca* era folosit, uneori, adverbial (fără regim cazual). Structurile sunt, de asemenea, atestate din secolul al XVI-lea:

mulțemim domniilor-voastre ***ca*** *alor noştri iubiț* ***priiatini*** [= *ca alor noştri prieteni* (*ce ne sunteți*), *cum mulțumim prietenilor noştri* (dativ)]; *vă rugăm* ***ca pre*** *ai noştri dulci* ***priatini*** *să ne dați a şti* [= *ca* (*pe*) *prieteni* (*ce ne sunteți*), *cum îi rugăm pe prieteni* (acuzativ cu *pre*)] (DÎ, LXXXII, scrisoare, Suceava, [1592: 1r).

BDD-A606 © 2009 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 12:42:08 UTC)

(c) Construcţiile cu prepoziţiile *de, drept* „în calitate de” sunt de asemenea prezente în texte, din secolul al XVI-lea. Ele se menţin ulterior în limbă:

200 stupi [...], *însă numai au fostu 100 daţi* ***de deseatină*** (DÎ, LXXII, catastif (averea mănăstirii), *Iaşi, 1588: 16r);

[*carne*] *de va mânca* ***drept leacul,*** *post 1 an* (Prav. 1581: 208r);

Vameşul cela ce va afla un dobitoc […] *nu-l va putea lua* [*a lua* „a îşi însuşi”] ***drept vamă*** [= *ca să îi fie vamă*] (Prav. 1646: 71).

Articularea substantivului după prepoziţie (în absenţa determinărilor atributive) este o particularitate sintactică a textelor vechi (*drept leacul,* Prav. 1581).

(d) O îmbinare cvasilocuţională veche este *în* (*cest*) *chip de:*

pohteaşte în Ţara Ardealului, Gherghinul şi Ghelăul şi Veciul şi Făgăraşul, cu tot ţinutul şi venitul lor, şi, în ţara ungurească, Hustul şi Chiuivarul, cu ţinutul şi cu venitul, ***în cest chip de moşie*** [= *ca moşie*] (DÎ, XLVIII, act diplomatic, [Ţara Românească] *Alba Iulia, [1600]: 246v);

veniia înaintea lor ***în chip de postelnic*** *mare* (AB 298).

(e) O particularitate a traducerilor vechi este utilizarea altor prepoziţii, structurile având caracter izolat:

a mariei dumnedzeaie casă, a Arrtemideei, ***întru nemică*** *o pomeneaşte* [= *ca fiind nimic*] *şi va se sparrgă măriia ei* (CV 5r/7–8);

Întru nemică băga samă bătăile (Dosoftei în DA s.v. *întru*).

(f) Unele structuri conţinând prepoziţii sau elementul *ca* (prepoziţie/adverb) sunt amalgamate sintactic:

Mă cunoaşteţi ***de frate*** [= *cunoaşteţi că vă sunt frate*] (ISBD, LXXIV, Braşov, 1740: 106);

nū sămtъ destoinicъ să mâ chemь fečorъ ţie, če mâ fă ***ca ūnulь*** *de nămiţii tâi* [= *fă ca eu să fiu* (*ca*) *unul*] (Caz. V 9r: 12/18).

1.3. Gerunziul predicativ suplimentar, coordonabil semantic cu predicatul principal, este vechi în limbă. În secolul al XVI-lea, era utilizat atât în documentele originale, cât şi în traduceri:

lăcuiia în Moldova, la curtea domnească, iară ***lăudându-se*** *şi* ***hvălindu-se*** *ca şi în Ţara Muntenească, până într-aceaea vreame* (DÎ, LXXXIX, mărturii în procesul lui Petru Şchiopul, [Moldova] *Polonia, [1593]: 1v);

Şi acela veni la el către seară ***aducând*** *un vârh de lemn de măslin cu frunză vearde în gura lui. Aşa înţelease Noe c-au scăzut apele spre pământ* (PO 32/21–25).

1.4. Grupul prepoziţional construit cu alte prepoziţii decât cele „ale calităţii” este atestat, relativ frecvent, cu funcţie de predicativ suplimentar, după secolul al XVI-lea.

(a) Predicativul suplimentar construit cu anumite prepoziţii permite introducerea copulei (fiind astfel interpretabil, subiacent, ca nume predicativ) sau un verb cu sens de existenţă: *au aflatŭ împărăţiia lui soltan Osman* [*fiind împărăţia*] ***la*** *mare* ***turburare*** (CLM 86/35).

BDD-A606 © 2009 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 12:42:08 UTC)

Unele structuri sunt amalgamate sintactic: *pre sine să vor vedea ĭarăşi* ***într-****atâta* ***amarь*** *şi* ***dureare*** *şi* ***în usturime*** *netrecută* [= *vor vedea că sunt într-atâta amar şi durere*] (Caz. V 27v: 24/30).

(b) Predicativul suplimentar introdus prin prepoziţiile *cu, fără* are sens posesiv sau de asociere:

Au scăpat Duca-vodă ***cu dzile*** [= *având zile*] (NL 38);

dedeşi acest fèliu de prinsoare ***cu hotărâre nestremutată*** [= *având hotărâre nestrămutată*] (FILEROT 300);

pentru ca să nu să ducă ***cu mâna goală*** *de la dânsa şi* ***fără niciun răspuns,*** *şezu întâiu de alcătui acest răvaş întru acest chip* [= *având mâna goală şi neavând niciun răspuns*] (FILEROT 286);

Svânta eşi din cuptoriu ***fără sămn*** [= *neavând sămn* sau *fiind fără sămn,* v. *supra* **(a)**] (Dosoftei în SLR: 189);

au şăzut aicea domn în ţară, găsind-o ***fără stăpânire*** [= *neavând, fiind fără stăpânire*] (Let. C 140).

Şi structurile cu aceste prepoziţii sunt uneori amalgamate: *tot* ***cu mânie*** *mare să arăta* [= *arăta că el are/este cu mânie*] (AB 288).

(c) De tip special, atestată frecvent până în secolul al XVIII-lea (şi după aceea), este structura distributivă, conţinând prepoziţia *câte* şi un numeral cu statut pronominal:

cându am cumpărat aceşti rumâni [...], *noi am dat p*[*r*]*e ei tot galbeni. Şi pre aceea vreme a*[*u*] *fostu u<m>blat galbenul* ***câte 140*** [= *având valoarea a câte 140 de aspri*] (DÎ, XLVII, însemnare, [Ţara Românească] Bălgrad, [1600]).

1.5. Numele nearticulat (fără prepoziţie) este mai rar utilizat cu funcţie de predicativ suplimentar, dependent de un verb tranzitiv, în structuri care permit introducerea copulei: *Logofătul să-l facă* ***Domn*** *în Moldova* [= *să facă să fie el domn*] (Neculce în DA s.v. *face*).

1.6. Infinitivul predicativ suplimentar este atestat din secolul al XVI-lea. Era utilizat rareori în limba veche: *pururea am cunoscut gândul lui cu priinţă* ***a fi*** *creştinilor* (DÎ, LXXXIX, [Moldova] *Polonia, [1593]: 2r).

O construcţie bine reprezentată, începând cu secolul al XVII-lea, este cea cu verbul regent (personal) *a se face* „a se preface” (v. şi *infra* **1.8**):

el să va fáce ***a nu****-l* ***audzi*** (Prav. 1646 în DA s.v. *face*);

El s-au făcut ***a merge*** *din drum, în pădure* (N. Costin în DA, *ib.*);

Se făceà ***a nu****-i* ***plăceà*** *să priimească domnia* (Neculce în DA, *ib.*);

să făcu ***a-l povăţuire*** [...] *s-au făcut* ***a-l povăţui*** (Let. C 134, infinitivul lung alternând, în context, cu infinitivul scurt, v. Todi 2001: 115).

1.7. Adverbul predicativ suplimentar apare, în secolul al XVI-lea, doar în câteva structuri ambigue sintactic: ***cumu****-l va ajunge leagea,* ***aşa*** *să piiară* [predicativ suplimentar sau circumstanţial] (DÎ, XLVIII, act diplomatic, [Ţara Românească] *Alba Iulia, [1600]: 246v).

BDD-A606 © 2009 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 12:42:08 UTC)

Structurile ulterioare, în special cele cu adverb relativ, sunt mai clare ca organizare sintactică: *Au găsit lucrurile Ardealului într-alt chip, nu* ***cum*** *le-au lăsat* (R. Popescu în SLR: 231).

1.8. Propoziția conjuncțională interpretabilă ca predicativă suplimentară este, în general, ambiguă sintactic, în textele din secolul al XVI-lea. În secolele următoare, structurile sunt mai variate.

(a) În corpusul DÎ (secolul al XVI-lea), pot fi considerate ca fiind predicative suplimentare doar câteva structuri, dependente de verbele *a se face* „a se preface" (verb personal, v. şi **1.6**), *a lăsa;* conectorii sunt conjuncțiile *că, să:*

Giva [...] *se făcea* ***că e de leagea grecească*** [„se prefăcea"] (DÎ, LXXXIX, mărturii în procesul lui Petru Şchipul, [Moldova] *Polonia, [1593]: 1r);
să nu ne lase ***să perimu*** [= *să nu lase ca noi să pierim*] [...] *l-ară lăsa* ***să ne domnească*** [= *ar lăsa ca el să ne domnească*] (DÎ, XVIII, scrisoare, *Târgoviște, [1599]: 1v–2r).

(b) În secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea, sunt atestate, în continuare, construcții cu verbele *a se face* „a se preface", *a lăsa* – v. *supra* **(a)** –, dar şi cu diverse alte verbe regente tranzitive; conjuncțiile subordonatoare sunt *că, cum că, de, să.* Structurile apar în texte de tipuri diferite, din toate regiunile:

Făcându-să ***că îmblă după meşterşugul dothorielor*** („doftoresc", Minei, 1776, în DA s.v. *face*);
să fac pre sine ***cum că sânt sfinți şi drepți*** (AD 125: 135/13–14);
Făcu pre împăratul ***de să minună*** [= *făcu de se minună împăratul*] (Minei, 1776, în DA s.v. *face*);
făcuse pre turci ***de tremura de frica lui*** (Let. C 139);
au făcut pă cei mari ***de au slobozit pre ei*** *şi* ***pre ceialalți au oprit*** (AB 283);
lasă oile lor ***de le mănâncă lupii*** [= *lasă ca oile lor să le mămânce lupii*] (AD 124v: 135/2);
că-l ştiia toți ***că ĭaste ōmъ svănt҃ъ şi dirept҃ъ*** [= *ştia că este*...] (Caz. V 114r: 495/11);
l-am socotit ***că este scris adevăr*** (ULM 5: 59/8);
văzu pre Mihai-vodă ***că să împacă cu turcii*** *şi* ***să împrietenéşte cu streinii*** *şi* ***să desparte de el*** [= *văzu că Mihai-vodă*...] (Let. C 135–136);
ačasta nu este glumă sau jucărèe, ce şi singur o vezi ***că iaste moarte la mijloc*** *şi păcat este să piei* [structură anacolutică: *vezi că aceasta este moarte, vezi că este moarte la mijloc*] (FILEROT 300);
nici auz pe cinevaşi ***să zică*** *că au fost* [= *nici auz ca cineva să zică*] (CIst. 8);
nu-l ştim ***să aibă dumnealui atâta putere*** (ISN, LVIII, Râmnic, 1737: 102).

(c) Predicativele suplimentare dependente de verbe impersonale, personalizate în context, sunt introduse prin conjuncția *că: şi alte năruite, cât de-biia să cunoscu* ***că au fost cetăți*** [= *se cunoaşte că au fost cetăți*] (C. Mold. în SLR: 230).

1.9. Propoziția relativă predicativă suplimentară este rară, în secolul al XVI-lea. În corpusul DÎ este atestat tiparul de construcție cu relativ adverbial: *Să ste cărțile acestor ocine la svânta mănăstire* ***cumu le-au dat acei părinți ai noştri*** *până au fost vii* [= *fiind cum...*] (DÎ, XXX, zapis, *Mehedinți/Gorj, 1599).

În secolele următoare, sunt atestate construcții cu adverbe relative(-interogative) (*cum, precum, unde*), dar şi cu pronume/adjective relative(-interogative), în texte variate regional şi stilistic (cărți bisericeşti, pravile, cronici):

BDD-A606 © 2009 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 12:42:08 UTC)

– adverbe relative(-interogative):

l-au ştiut ***cum iaste*** (Prav. 1646 în SLR: 231);
Au găsit lucrurile Ardealului într-alt chip, nu ***cum le-au lăsat*** [= *nu le-au găsit fiind ele cum...*] (v. ex. şi sub **1.7**);
Şi iar au lăsat poclonul ***precum au fost aşăzat de tată-său*** (R. Popescu în SLR, *ib.*);
foarte bine îi cunoscŭ ***de unde sântŭ*** (CLM 247/23).

– pronume relative(-interogative):

*eu-l*ь *cunosc*ь ***čine ĭaste*** (Caz. V 114v: 84/28);
Pre cei ce sânt pricina răutăţii îi ştiu ***cine sânt*** (AD 89: 229/7);
l-au cunoscut ***al cui este*** (AB în SLR: 230);
nu l-au văzut nime ***ce s-au făcut*** (Let. în DA s.v. *face*).

– adjective pronominale relative(-interogative):

Pre Ştefan vodă Tomşea nu l-au ştiut Létopiseţul cel leşescŭ ***ce neam de om au fostŭ*** (CLM 58/23–24);
începusă a-l cunoaşte ***ce feliu de inimă are*** [adjectiv relativ în structura locuţiunii adjectivale *ce fel de*] (R. Popescu în SLR: 230);
că-l ştie el ***ce viteaz bun este*** [construcţie relativ-exclamativă] (Neculce în SLR, *ib.*).

2. ACORDUL PREDICATIVULUI SUPLIMENTAR

În general, în construcţiile vechi, se realizează acordul în gen şi număr al predicativului suplimentar adjectival cu nominalul din structură (v. ex. *supra* **1.1**). De asemenea, este realizată concordanţa de număr dintre predicativul suplimentar substantival şi nominalul din construcţie (v. ex. *supra* **1.2, 1.5**), exceptând situaţiile în care predicativul este exprimat prin forme de singular cu valoare generică (v. ex. *birşag, deseatină, moşie,* sub **1.2**).

Accidental, se înregistrează lipsa concordanţei de număr, la substantivul predicativ suplimentar: *Eu am avut* ***nepot*** *pre Nen şi pre Lăpădat* (DÎ, II, zapis de vânzare, *Gorj, 1563–1564) [concordanţă, prin atracţie, doar cu primul termen al grupului multiplu *pre Nen şi pre Lăpădat,* postpus predicativului *nepot;* v. ex. şi *supra* **1.2. (a)**].

3. TOPICA PREDICATIVULUI SUPLIMENTAR

Predicativul suplimentar urmează după verbul regent, în cele mai multe construcţii vechi (v. ex. *supra* **1–2**).

Antepunerea predicativului suplimentar este mai rară – v. *supra* ex. cu predicativ suplimentar adjectival (**1.1.a,** Coresi; **b,** DÎ), prepoziţional (**1.2.e,** CV), adverbial (**1.7,** DÎ). Adverbele relative sunt înregistrate numai cu topica lor normală, în antepunere (**1.7**), iar propoziţiile predicative suplimentare, de obicei, în postpunere (**1.8, 1.9**).

Antepunerea propoziţiei predicative suplimentare este rară: ***cum sânt*** *înţelegându-le* (CIst 24).

BDD-A606 © 2009 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 12:42:08 UTC)

Antepunerea predicativului suplimentar substantival (fără prepoziție) se explică prin calc după originalul slavon, în unele traduceri vechi: ***Fuglu*** *de ierusalimeani pridăditu fuiu în mâra rrimleaniloru* [= *ca fuglu* „în calitate de prizonier”] (CV 1r/3–5; v. şi Costinescu în CV: 173).

SURSE

AB = *Istoria Țării Româneşti* (*Anonimul Brâncovenesc*), ed. M. Gregorian, în *Cronicari munteni,* II, Bucureşti, EPL, 1961, p. 273–352.
AD = Antim Ivireanul, *Didahii,* ed. G. Ştrempel, în *Opere,* Bucureşti, Minerva, 1972, p. 1–238.
Caz. V = Varlaam, *Cazania* (Iaşi, 1643), ed. J. Byck, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1943.
CIst. = Stolnicul Constantin Cantacuzino, *Istoriia Țării Rumâneşti,* ed. M. Gregorian, în *Cronicari munteni,* I, Bucureşti, EPL, 1961, p. 1–79.
CLM = Miron Costin, *Letopiseţul Țării Moldovei,* ed. P. P. Panaitescu, în *Opere,* [Bucureşti], ESPLA, 1958, p. 41–201.
CV = *Codicele Voroneţean,* ed. M. Costinescu, Bucureşti, Minerva, 1981.
DA = *Dicționarul limbii române,* Bucureşti, Socec-Sfetea/Universul/Monitorul Oficial, 1913–1948.
DÎ = *Documente şi însemnări româneşti din secolul al XVI-lea,* ed. Al. Mareş et al., Bucureşti, Editura Academiei Române, 1979.
FILEROT = *Istoria lui Filerot şi cu a Anthusei,* ed. Angela Tarantino, [Roma], Bagatto Libri, 1996.
ISBD = N. Iorga, *Scrisori de boieri, scrisori de domni,* ed. a II-a, Văleni, 1925.
ISN = N. Iorga, *Scrisori de negustori,* Văleni/Bucureşti, 1925.
Let. C = *Istoria Țării Rumâneşti* (*Letopiseţul Cantacuzinesc*), ed. M. Gregorian, în *Cronicari munteni,* I, Bucureşti, EPL, 1961, p. 81–224.
NL = Ion Neculce, *Letopiseţul Țării Moldovei,* ed. Iorgu Iordan, ed. a II-a, [Bucureşti], ESPLA, 1959, p. 31–388.
PO = *Palia* (Orăştie, 1581–1582), ed. V. Pamfil, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1982.
PRAV. 1581 = *Pravila ritorului Lucaci* [1581], ed. I. Rizescu, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1971.
PRAV. 1646 = *Carte românească de învățătură* (Iaşi, 1646), [ed. A. Rădulescu, Bucureşti], Editura Academiei Române, [1961].
SLR = *Sintaxa limbii române în secolele al XVI-lea–al XVIII-lea* (coord. Mioara Avram), Bucureşti, Editura Academiei Române, 2007.
TDRG = H. Tiktin, *Rumänisch-deutsches Wörterbuch,* ed. Paul Miron, Elsa Lüder, I–III, Cluj-Napoca, Clusium, 2000–2005.
Todi 2001 = Aida Todi, *Elemente de sintaxă românească veche,* [Piteşti...], Paralela 45, [2001].
ULM = Grigore Ureche, *Letopiseţul Țării Moldovei,* ed. P. P. Panaitescu, Bucureşti, ESPLA, 1955.

THE SUBJECT/OBJECT COMPLEMENT IN OLD ROMANIAN

(Abstract)

The investigation of a (quite limited) corpus of representative texts for the old Romanian language from the 16th to the 18th century revealed the syntactic variety of the structures containing a subject/object complement. Some of the actual types of structures were attested in the oldest texts, close to the spoken language, such as it can be inferred that they have been used in spoken language since the 16th century. Some others appeared later. The present research reveals the specific features and the productivity that the structures under disscusion displayed at the time.

Cuvinte-cheie: grup adjectival, grup prepozițional, grup verbal, grup nominal, grup adverbial, construcție relativă.

Keywords: adjectival phrase, prepositional phrase, noun phrase, adverbial phrase, *wh*-construction.

Universitatea Bucureşti, Facultatea de Litere
Str. Edgar Quinet nr. 5–7

BDD-A606 © 2009 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-21 12:42:08 UTC)